

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนวัดหนองขอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ตามลำดับดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS วิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดหนองขอนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 1

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามของผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดหนองขอนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 1 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัญหาการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนจำแนกเป็นรายชื่อ รายด้านและโดยภาพรวม วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และหาค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับทั้ง 4 ด้าน คือ ดังนี้ การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านวิชาการ การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านงบประมาณ การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านบุคลากรและการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านบริหารทั่วไป

ช่วงที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา โรงเรียนวัดหนองขอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 มี 2 ส่วนดังนี้

ตอนที่ 1 นำปัญหามากที่สุดของแต่ละด้านได้แก่งาน 4 ด้านของโรงเรียน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากรและงานบริหารงานทั่วไปมาจัดกลุ่มสนทนา เพื่อใช้เป็นแนวทาง สร้างรูปแบบการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนวัดหนองขอนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 1 ตามกรอบมาตรฐานที่ 14 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินผลคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ตอนที่ 2 สัเคราะห์รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนวัดหนองขอนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 1 โดยนำผลจากการสนทนากลุ่มมาประมวลเป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดหนองขอน

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล

% แทน ร้อยละ

μ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน

σ แทน ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลตามลำดับดังนี้

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของชุมชนตามแนวคุณภาพมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของ โรงเรียนวัดหนองขอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพที่มีบทบาทในการเข้ามามีส่วนร่วม มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	20	66.67
1.2 หญิง	10	33.33
รวม	30	100.00
2.อายุ		
2.1 อายุ 10 – 15 ปี	7	23.33
2.2 อายุ 16 – 34 ปี	1	3.33
2.3 อายุ 35 ปี ขึ้นไป	22	73.34
รวม	30	100.00
3.ระดับการศึกษา		
3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	25	83.33
3.2 ปริญญาตรี	5	16.67
รวม	30	100.00
4.สถานภาพ		
4.1 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	9	30.01
4.2 คณะกรรมการที่ปรึกษา	7	23.33
4.3 บุคลากรสถานศึกษา	7	23.33
4.4 สถานักเรียน	7	23.33
รวม	30	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 เพศหญิง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ด้านอายุ ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุ 35 ปีขึ้นไปจำนวน 21 คนคิดเป็นร้อยละ 73.34 ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมาคือระดับปริญญาตรีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการเข้ามามีส่วนร่วมการบริหาร โรงเรียนของชุมชนตามแนวคุณภาพมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของ โรงเรียนวัดหนองขอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 จำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ ดังนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงปัญหาการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนโดยภาพรวม

รายการ	ระดับปัญหา			
	μ	σ	แปลผล	อันดับ
1.การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านงบประมาณ	2.38	0.77	น้อย	1
2.การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านบริหารงานบุคคล	2.31	0.74	น้อย	2
3.การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านวิชาการ	2.29	0.67	น้อย	3
4. การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านบริหารทั่วไป	2.28	0.92	น้อย	4
รวม	2.32	0.75	น้อย	

จากตารางที่ 4.2 พบว่าปัญหาการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนโดยภาพรวมของ โรงเรียนวัดหนองขอน อยู่ในระดับ น้อย ($\mu=2.32$) แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านงบประมาณมีระดับปัญหาอยู่ในอันดับสูงสุด ($\mu=2.38$) อันดับรองลงมาได้แก่ปัญหา การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านบริหารงานบุคคล ($\mu=2.31$) และปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านบริหารทั่วไปมีปัญหอันดับต่ำสุด($\mu=2.28$)

ตารางที่ 4.3 แสดงปัญหาการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนด้าน งบประมาณ

ข้อที่	รายการปัญหา	ระดับปัญหา		แปลผล	อันดับที่
		μ	σ		
1	การวางแผนการบริหารงบประมาณ	2.13	.75	น้อย	5
2	การจัดหางบประมาณ	3.20	.94	มาก	2
3	การใช้งบประมาณ	2.20	.91	น้อย	4
4	การตรวจสอบงบประมาณ	2.07	.80	น้อย	8
5	ปรับปรุงการใช้จ่ายงบประมาณ	3.23	.74	มาก	1
6	วางแผนจัดหาวัสดุอุปกรณ์สนับสนุน	2.13	.68	น้อย	6
7	การใช้สื่อฯและวัสดุอุปกรณ์	2.23	.67	น้อย	3
8	การประเมินผลการใช้สื่อฯวัสดุอุปกรณ์	2.13	.71	น้อย	7
9	การปรับปรุงการใช้สื่อฯวัสดุอุปกรณ์	2.03	.73	น้อย	9
	รวม	2.38	0.77	น้อย	

จากตารางที่ 4.3 พบว่าปัญหาการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนด้านงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย($\mu=2.38$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงการใช้งบประมาณ มีปัญหาอยู่ในอันดับสูงสุด($\mu=3.23$) สำหรับปัญหาการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงการใช้สื่อฯวัสดุอุปกรณ์มีปัญหาอันดับต่ำสุด($\mu=2.03$)

ตารางที่ 4.4 แสดงปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนด้าน บุคลากร

ข้อที่	รายการปัญหา	ระดับปัญหา		แปล ผล	อันดับที่
		μ	σ		
1	การวางแผนงานบุคลากร	2.10	.71	น้อย	5
2	การจัดทำโครงสร้างการจัดองค์การบริหารงานบุคลากร	2.10	.76	น้อย	6
3	การตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร	2.10	.80	น้อย	7
4	การจัดส่งเสริมปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากร	1.93	.64	น้อย	9
5	การจัดสวัสดิการและเสริมสร้างขวัญกำลังใจบุคลากร	2.20	.76	น้อย	4
6	การกำหนดแผนพัฒนาบุคลากร	1.90	.76	น้อย	10
7	การพัฒนาบุคลากร	3.27	.74	มาก	2
8	การติดตามกระบวนการพัฒนาบุคลากร	1.97	.81	น้อย	8
9	การปรับปรุงกระบวนการพัฒนาบุคลากร	2.23	.82	น้อย	3
10	การดำเนินงานทางวินัยบุคลากร	3.27	.69	มาก	1
	รวม	2.31	0.74	น้อย	

จากตารางที่ 4.4 พบว่าปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนด้านบุคลากรโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย($\mu=2.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าปัญหาการดำเนินงานทางวินัยบุคลากรมีปัญหาอันดับสูงสุด ($\mu=3.27$) สำหรับการกำหนดแผนพัฒนาบุคลากรมีปัญหาอันดับต่ำสุด ($\mu=1.90$)

ตารางที่ 4.5 แสดงปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนด้าน วิชาการ

ข้อที่	รายการปัญหา	ระดับปัญหา		แปลผล	อันดับที่
		μ	σ		
1	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น	2.20	.68	น้อย	3
2	การกำหนดหลักสูตรท้องถิ่น	2.10	.61	น้อย	6
3	การวางแผนจัดทำหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น	3.50	.51	มาก	1
4	การปรับปรุงหลักสูตรและวิเคราะห์หลักสูตร	3.37	.49	มาก	2
5	การอนุมัติหลักสูตร	2.17	.53	น้อย	4
6	การนำหลักสูตรไปใช้ในกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน	2.03	.76	น้อย	7
7	การวางแผนกำหนดแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน	1.80	.76	น้อย	8
8	การใช้แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน	1.80	.76	น้อย	9
9	การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน	1.80	.85	น้อย	10
10	การปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	2.13	.78	น้อย	5
	รวม	2.29	0.67	น้อย	

จากตารางที่ 4.5 พบว่าปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนด้านงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\mu=2.29$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดทำหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่นมีปัญหาอยู่ในอันดับสูงสุด ($\mu=2.38$) สำหรับปัญหาการมีส่วนร่วมในการใช้แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนมีปัญหาอันดับต่ำสุด($\mu=1.80$)

ตารางที่ 4.6 แสดงปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนด้านบริหารทั่วไป

ข้อที่	รายการปัญหา	ระดับปัญหา		แปลผล	อันดับที่
		μ	σ		
1	การวางแผนงานอาคารสถานที่	1.97	.96	น้อย	5
2	การใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่	1.83	1.02	น้อย	7
3	การปรับปรุงการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	1.90	1.06	น้อย	6
4	การตรวจการใช้อาคารสถานที่	1.80	.96	น้อย	8
5	การวางแผนการจัดกิจกรรมของโรงเรียน	2.00	1.02	น้อย	3
6	ดำเนินการจัดกิจกรรมของโรงเรียน	3.30	.60	มาก	2
7	การปรับปรุงกิจกรรมของโรงเรียน	2.00	1.11	น้อย	4
8	การตรวจสอบการจัดกิจกรรมของโรงเรียน	3.43	.63	มาก	1
	รวม	2.28	0.92	น้อย	

จากตารางที่ 4.6 พบว่าการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการบริหารทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย($\mu=2.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการจัดกิจกรรมของโรงเรียน มีปัญหาอยู่ในอันดับสูงสุด ($\mu=3.43$) สำหรับปัญหาการมีส่วนร่วมในการตรวจการใช้อาคารสถานที่ที่มีปัญหาอันดับต่ำสุด ($\mu=1.80$)

ช่วงที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดหนองขอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 1 ได้ดังนี้

ตอนที่ 1 นำผลการวิเคราะห์ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนตามภารกิจงาน 4 ด้านของโรงเรียน มีดังนี้

1. ด้านวิชาการ ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในระดับมาก อันดับสูงสุดได้แก่เรื่องการจัดทำหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น ($\mu = 3.50$) ส่วนปัญหาอื่น ๆ อีก 9 ข้อ มีปัญหาระดับน้อยให้คำปรึกษาไว้
2. ด้านบริหารงานทั่วไป มีปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในระดับมากอันดับสูงสุดได้แก่ การตรวจสอบการจัดกิจกรรมของโรงเรียน ($\mu = 3.43$) รองลงมาได้แก่การดำเนินงานจัดกิจกรรมของโรงเรียน ($\mu = 3.30$) ส่วนปัญหาอื่น ๆ อีก 6 ข้อ มีปัญหาระดับน้อยให้คำปรึกษาไว้
3. ด้านบุคลากร มีปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในระดับมากอันดับสูงสุดได้แก่ การดำเนินงานทางวินัยบุคลากร ($\mu = 3.27$) รองลงมาได้แก่ การพัฒนาบุคลากร ($\mu = 3.27$) ส่วนปัญหาอื่น ๆ อีก 8 ข้อ มีปัญหาระดับน้อยให้คำปรึกษาไว้
4. ด้านงบประมาณ มีปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในระดับมากอันดับสูงสุดได้แก่ การปรับปรุงการใช้จ่ายงบประมาณ ($\mu = 3.23$) รองลงมาได้แก่การจัดหางบประมาณ ($\mu = 3.20$) ส่วนปัญหาอื่น ๆ อีก 7 ข้อ มีปัญหาระดับน้อยให้คำปรึกษาไว้

จากการพิจารณาปัญหาทั้ง 4 ด้าน ตามภารกิจงานของโรงเรียน ผู้วิจัยได้นำปัญหามากที่สุดของแต่ละด้านมาจัดประชุมสนทนากลุ่ม โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2548 เพื่อนำผลการแสดงความคิดเห็นที่สอดคล้องกันและข้อเสนอแนะ มาสังเคราะห์เป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดหนองขอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 1 มีโดยสรุปได้เป็น 7 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดปัญหาในการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน โดยออกแบบสำรวจสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลนำข้อมูลมาวิเคราะห์สังเคราะห์

ขั้นที่ 2 การเลือกประเด็นปัญหาเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ปรับปรุงและคำปรึกษาโดยเลือกแบบสอบถามข้อที่มีปัญหามากนำไปสู่กระบวนการปรับปรุง ข้อที่มีปัญหาน้อยให้รักษา

ขั้นที่ 3 การวางแผนแต่งตั้งผู้รับผิดชอบพร้อมทั้งกำหนดภารกิจและกิจกรรมต่างๆ ให้ชัดเจน โดยครอบคลุมภารกิจงาน 4 ด้านของโรงเรียน

ขั้นที่ 4 การปฏิบัติกิจกรรมตามภารกิจงาน 4 ด้านของโรงเรียน ตามมาตรฐานที่ 14 เป็นเกณฑ์ปฏิบัติ

ขั้นที่ 5 การตรวจสอบและประเมินผลตามภารกิจงาน 4 ด้านของโรงเรียน

ขั้นที่ 6 การปรับปรุงแก้ไขพัฒนา ตามภารกิจงาน 4 ด้านของโรงเรียน

ขั้นที่ 7 การมีส่วนร่วมรายงานผล เผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลายรูปแบบตามภารกิจงาน 4 ด้าน
ของโรงเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Nakhon Sawan Rajabhat University

ตารางที่ 4.7 แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมบริหาร โรงเรียน
ด้านวิชาการ

ประเด็น ปัญหาการเข้ามามีส่วนร่วม ของชุมชน	วิธีการการให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการ บริหาร โรงเรียน(กระบวนการ PDCA)
ด้านงานวิชาการ	<p>1. การเข้ามามีส่วนร่วมการวางแผน (P)</p> <p>1.1 เชิญชุมชนสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการ เกี่ยวกับ หลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่นพร้อมจัดทำข้อมูลและ ให้ความรู้เรื่องของหลักสูตร</p> <p>1.2 วางแผนปรับปรุงหลักสูตรประชุมให้ความรู้ความเข้าใจ เรื่องหลักสูตรแก่ชุมชนเข้าร่วมกำหนดโครงการปรับปรุง หลักสูตรและวิเคราะห์หลักสูตร</p> <p>1.3 ประชุมเพื่อกำหนด แผน โครงการ กิจกรรมเพื่อปรับปรุง หลักสูตรและวิเคราะห์หลักสูตรตามความเหมาะสมของ โรงเรียนและชุมชนแบ่งกลุ่มย่อยระดมความคิดสร้างความ ตระหนักและเป้าหมายร่วมกัน</p> <p>1.4 กำหนดระยะเวลาในการประชุมสัมมนาพร้อมกันให้ชัดเจน ตามปฏิทิน</p> <p>1.5 สรุปรวมความคิดเห็นเป็นภาพรวมเกี่ยวกับการวางแผน จัดทำหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น</p> <p>2.การเข้ามามีส่วนร่วมการปฏิบัติกิจกรรม(D)</p> <p>2.1 เชิญชุมชนไปศึกษาดูงาน โรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จการ ใช้หลักสูตรท้องถิ่นเชิญเข้ามาเป็นวิทยากรหลักสูตรท้องถิ่น</p> <p>2.2 เชิญชุมชนเข้ามาเป็นผู้สังเกตและให้ความคิดเห็นเป็น ภาพรวมในการจัดกิจกรรมการปรับปรุงหลักสูตรและวิเคราะห์ หลักสูตร</p>

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)	วิธีการการให้ชุมชน
ประเด็น ปัญหาการเข้ามามีส่วนร่วม ของชุมชน	เข้ามามีส่วนร่วมในการ บริหาร โรงเรียน(กระบวนการ PDCA)
	<p>2.3 วิเคราะห์หลักสูตรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับจัดทำหลักสูตรการปรับปรุงหลักสูตรและการวิเคราะห์หลักสูตร</p> <p>2.4 เชิญเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการสำรวจแหล่งเรียนรู้ในชุมชน</p> <p>2.5 เชิญชุมชนให้เข้ามาช่วยจัดทำหลักสูตรวิชาชีพที่ชุมชนต้องการเชิญให้เข้ามามีส่วนช่วยเหลือโดยเป็นวิทยากร ให้บริการแหล่งเรียนรู้และสนับสนุนด้านสื่ออุปกรณ์ต่างๆ</p> <p>3. การเข้ามามีส่วนร่วมการตรวจสอบ/ประเมินผล(C)</p> <p>3.1 เชิญชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการหาวิธีการตรวจสอบเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรและการวิเคราะห์หลักสูตร</p> <p>3.2 แต่งตั้งเป็นคณะกรรมการระดับโรงเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรและการวิเคราะห์หลักสูตร</p> <p>3.3 เชิญชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดเกณฑ์การปรับปรุงหลักสูตรและการวิเคราะห์หลักสูตรร่วมกับโรงเรียน</p> <p>3.4 เชิญชุมชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการตรวจสอบการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้</p> <p>4. การเข้ามามีส่วนร่วมการปรับปรุง แก้ไข พัฒนา(A)</p> <p>4.1 เข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นระดมความคิดเห็น ข้อเสนอแนะร่วมอภิปรายผลการใช้การวางแผนทำหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น</p> <p>4.2 เชิญชุมชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการ การวางแผนทำหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่นตอบแบบสอบถาม หรือทำการสัมภาษณ์</p> <p>4.3 เชิญชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมช่วยวางแผนปรับปรุงแก้ไข</p>

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ประเด็น ปัญหาการเข้ามามีส่วนร่วม ของชุมชน	วิธีการการให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการ บริหาร โรงเรียน(กระบวนการ PDCA)
	<p>หลักสูตรที่ยังไม่เหมาะสมหากการดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรและการวิเคราะห์หลักสูตร ยังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด</p> <p>4.4 เชิญชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม วิเคราะห์หาสาเหตุและเสนอแนะแนวปรับปรุง แก้ไขให้ดีขึ้นในครั้งต่อไป</p> <p>4.5 เชิญชุมชนมีส่วนร่วมการตรวจสอบ ประเมินผลได้แก่ การเป็นคณะกรรมการตรวจสอบประเมินผล เข้ามาเป็นคณะกรรมการกำหนดเกณฑ์การตรวจสอบและประเมินผล การเข้ามามีส่วนร่วมการปรับปรุง แก้ไข พัฒนา ได้แก่ การให้ข้อเสนอแนะ ร่วมอภิปรายผล การให้ข้อมูลย้อนกลับ การช่วยดำรงรักษาสิ่งที่ดี</p>

ตารางที่ 4.8 แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมบริหารโรงเรียน
ด้านงบประมาณ

ประเด็น ปัญหาการเข้ามามีส่วนร่วม ของชุมชน	วิธีการการให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการ บริหารโรงเรียน (กระบวนการ PDCA)
ด้านงานงบประมาณ	<p>1. มีส่วนร่วมการวางแผน (P)</p> <p>1.1 เชิญชุมชนร่วมแสดงความคิดเห็นและวางแผน กำหนดหน้าที่คณะทำงานปรับปรุงการใช้จ่ายงบประมาณ</p> <p>1.2 ร่วมกันกำหนดกรอบทิศทางปรับปรุงการใช้จ่าย งบประมาณ พิจารณานุมัติกรอบการทำงาน</p> <p>1.3 เชิญเข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหาเกี่ยวกับการปรับปรุงการใช้จ่ายงบประมาณ ประชุมร่วม รับฟังแนวคิดเกี่ยวกับการปรับปรุงใช้จ่ายงบประมาณ</p> <p>1.4 ประชุมร่วมกำหนดแผน โครงการกิจกรรมการจัดหา งบประมาณตามความเหมาะสม</p> <p>1.5 เชิญชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการวางแผนปรับปรุงการ ใช้จ่ายงบประมาณร่วมกันวางแผนระดมทรัพยากรในท้องถิ่น มาใช้พัฒนาการศึกษาของโรงเรียน</p> <p>2. มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม (D)</p> <p>2.1 เชิญชุมชนเป็นคณะกรรมการชุดต่างๆเพื่อระดมทุนพัฒนา การศึกษาของโรงเรียนแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง</p> <p>2.2 เชิญชุมชนเป็นคณะกรรมการจัดหางบประมาณหลาย รูปแบบเช่น จัดงานศิษย์เก่า ทอดผ้าป่าการศึกษา การขอความ ช่วยเหลือแหล่งเงินทุนจากเอกชน</p> <p>2.3 เชิญชุมชนให้ความช่วยเหลือด้านแรงงาน การเป็น วิทยากรสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน</p> <p>2.4 จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ หลายรูปแบบเกี่ยวกับการ จัดหา การใช้จ่ายงบประมาณอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้</p> <p>2.5 เชิญชุมชนเป็นคณะกรรมการช่วยกันควบคุมกำกับติดตาม การใช้จ่ายงบประมาณ</p>

<p>ตารางที่ 4.8 (ต่อ)</p> <p>ประเด็น ปัญหาการเข้ามามีส่วนร่วม ของชุมชน</p>	<p>วิธีการการให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการ บริหารโรงเรียน (กระบวนการ PDCA)</p>
<p>ดำเนินงานงบประมาณ</p>	<p>3.มีส่วนร่วมการตรวจสอบ/ประเมินผล(C)</p> <p>3.1 เชิญชุมชนร่วมกำหนดมาตรการและวิธีการควบคุมภายใน</p> <p>3.2 เชิญชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบการใช้งบประมาณของโรงเรียน</p> <p>3.3 ร่วมพิจารณาตรวจสอบจากผลของโครงการและการใช้งบประมาณตามโครงการ</p> <p>3.4 ร่วมเป็นคณะทำงานสร้างเครื่องมือ/รูปแบบเพื่อกำกับติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดหาและใช้งบประมาณ</p> <p>3.5 ร่วมเป็นคณะกรรมการ ตรวจสอบ และประเมินผล โดยเก็บข้อมูล ให้ครอบคลุมทุกกลุ่ม</p> <p>3.6 ประชาสัมพันธ์การจัดการและการใช้จ่ายงบประมาณโดยมีป้ายประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน</p> <p>4.มีส่วนร่วมปรับปรุงแก้ไขพัฒนา(A)</p> <p>4.1 เชิญชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบ วิธีการระดมทุนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น</p> <p>4.2 เชิญชุมชนเข้าร่วมประชุม แก้ไข ปรับปรุง วิธีการจัดหางบประมาณตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดหางบประมาณ</p> <p>4.3 เชิญชุมชนร่วมวิเคราะห์หาสาเหตุและเสนอแนะแนวทางปรับปรุงแก้ไขการจัดหางบประมาณให้ดีขึ้นต่อไป</p> <p>4.4 เชิญชุมชนมีส่วนร่วมวางเป้าหมายของโครงการในอนาคตและแนวทางการจัดหางบประมาณ ได้แก่ การเข้ามาร่วมประชุมแสดงความคิดเห็น กำหนด ทิศทาง แนวทาง กิจกรรมการจัดหางบประมาณ แหล่งงบประมาณ</p>

ตารางที่ 4.9 แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมบริหาร โรงเรียน
ด้านบุคลากร

ประเด็น ปัญหาการเข้ามามีส่วนร่วม ของชุมชน	วิธีการ เข้ามามีส่วนร่วมในการ บริหาร โรงเรียน (กระบวนการ PDCA)
<p>ด้านงานบุคลากร</p>	<p>1.การมีส่วนร่วมการวางแผน(P)</p> <p>1.1 เชิญชุมชนผู้แทนต่างๆเข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบข้อมูล และระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยของบุคลากร</p> <p>1.2 เชิญชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการในการวางแผนพัฒนาบุคลากรร่วมประชุม เสนอแนะแนวทางกำหนดแผนงาน โครงการกิจกรรมพัฒนาบุคลากร แสดงความคิดเห็นสิ่งที่คาดหวังในอนาคต</p> <p>1.3 เชิญชุมชนร่วมประชุมกับคณะกรรมการสถานศึกษา ทุกครั้ง</p> <p>2.การมีส่วนร่วมการปฏิบัติกิจกรรม(D)</p> <p>2.1เชิญชุมชนเข้าร่วมประชุมสัมมนาเพื่อรับฟังและเสนอแนะทางการดำเนินงานของบุคลากรใน</p> <p>2.2 แต่งตั้งเป็นคณะกรรมการร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานและพิจารณาความดีความชอบของบุคคล</p> <p>2.3 เชิญชุมชนเข้ามาร่วมสร้างแบบกำกับ ติดตาม เครื่องมือ ประเมินผล</p> <p>2.4 เชิญชุมชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรด้านวินัยและการรักษาวินัย</p> <p>2.5 เชิญชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการหรือที่ปรึกษาในการดำเนินการทางวินัยและ การรักษาวินัยของบุคลากร</p>

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ประเด็น ปัญหาการเข้ามามีส่วนร่วม ของชุมชน	วิธีการ เข้ามามีส่วนร่วมในการ บริหาร โรงเรียน (กระบวนการ PDCA)
	<p>3.การมีส่วนร่วมตรวจสอบ/ประเมินผล</p> <p>3.1 เชิญชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการ สร้างเครื่องมือประเมินผลกรปฏิบัติงานบุคลากร</p> <p>3.2 เชิญชุมชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินผลกรปฏิบัติงานของบุคลากร</p> <p>3.3 รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลให้ชุมชนได้รับทราบทั่วถึงต่อเนื่อง</p> <p>3.4 เชิญชุมชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการเพื่อสอดส่องดูแลพฤติกรรมบุคลากรเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา</p> <p>3.5 เชิญชุมชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการการประเมินโครงการกิจกรรมของโรงเรียนและพฤติกรรมบุคลากรตามโอกาส</p> <p>4.การมีส่วนร่วมปรับปรุงร่วมแก้ไขพัฒนา(A)</p> <p>4.1 ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางกำหนดเกณฑ์ประเมิน เพื่อให้เกิดผลและพฤติกรรมของบุคลากรที่ดีกว่าเดิม</p> <p>4.2 ชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลด้านการปรับปรุงและพัฒนาบุคลากร</p> <p>4.3 เชิญชุมชนเข้ามาเสนอแนะวิธีการปรับปรุงแก้ไขกรปฏิบัติงานของบุคลากร</p> <p>4.4 ร่วมเป็นคณะกรรมการหรือบุคคล เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร ที่ปฏิบัติงานได้ผลดี</p> <p>4.5 ร่วมวิเคราะห์ เสนอแนะแนวทาง ปรับปรุงโครงการกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพ</p>

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
Nakhon Sawan Rajabhat University

ตารางที่ 4.10 แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมบริหาร
โรงเรียนด้านบริหารทั่วไป

ประเด็น ระดับปัญหาการเข้ามามีส่วนร่วม ของชุมชน	วิธีการ ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ บริหาร โรงเรียน (กระบวนการ PDCA)
ด้านบริหารทั่วไป	<p>1.การมีส่วนร่วมในการวางแผน(P)</p> <p>1.1 เชิญชุมชนเข้ามาสำรวจข้อมูลอาคารสถานที่ของโรงเรียน ร่วมกันวิเคราะห์สภาพการใช้งานอาคารสถานที่</p> <p>1.2 เชิญชุมชนแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการกำหนดแผนการ ใช้ประโยชน์อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด</p> <p>2.การมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรม(D)</p> <p>2.1 เชิญชุมชนร่วมให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดอาคารสถานที่</p> <p>2.2ร่วมพิจารณาโครงการ/กิจกรรมการใช้อาคารสถานที่ ที่เกิดประโยชน์สูงสุด</p> <p>2.3เชิญชุมชน มีส่วนร่วมในการพิจารณาอนุมัติการใช้ ประโยชน์อาคารสถานที่เรื่องการเรียนการสอนและบริการชุมชน</p> <p>2.4 เชิญชุมชนร่วมเป็นคณะทำงานในการจัดแหล่งเรียนรู้หรือ ช่วยซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้ใช้ประโยชน์โดยเข้ามาช่วยเหลือ ปรับปรุงอาคารสถานที่ให้มีสภาพพร้อมใช้งาน</p> <p>2.5 เชิญชุมชน เป็นคณะกรรมการช่วยกันควบคุม กำกับติดตามการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ช่วยประชาสัมพันธ์การใช้อาคารสถานที่</p>

ตารางที่ 4.10 แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมบริหาร
โรงเรียนด้านบริหารทั่วไป

ประเด็น ระดับปัญหาการเข้ามามีส่วนร่วม ของชุมชน	วิธีการ ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ บริหารโรงเรียน (กระบวนการ PDCA)
ด้านบริหารทั่วไป	<p>1.การมีส่วนร่วมในการวางแผน(P)</p> <p>1.1 เชิญชุมชนเข้ามาสำรวจข้อมูลอาคารสถานที่ของโรงเรียน ร่วมกันวิเคราะห์สภาพการใช้งานอาคารสถานที่</p> <p>1.2 เชิญชุมชนแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการกำหนดแผนการ ใช้ประโยชน์อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด</p> <p>2.การมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรม(D)</p> <p>2.1 เชิญชุมชนร่วมให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดอาคารสถานที่</p> <p>2.2ร่วมพิจารณาโครงการ/กิจกรรมการใช้อาคารสถานที่ ที่เกิดประโยชน์สูงสุด</p> <p>2.3เชิญชุมชน มีส่วนร่วมในการพิจารณาอนุมัติการใช้ ประโยชน์อาคารสถานที่เรื่องการเรียนการสอนและบริการชุมชน</p> <p>2.4 เชิญชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการในการจัดแหล่งเรียนรู้หรือ ช่วยซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้ใช้ประโยชน์โดยเข้ามาช่วยเหลือ ปรับปรุงอาคารสถานที่ให้มีสภาพพร้อมใช้งาน</p> <p>2.5 เชิญชุมชน เป็นคณะกรรมการช่วยกันควบคุม กำกับติดตามการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ช่วยประชาสัมพันธ์การใช้อาคารสถานที่</p>

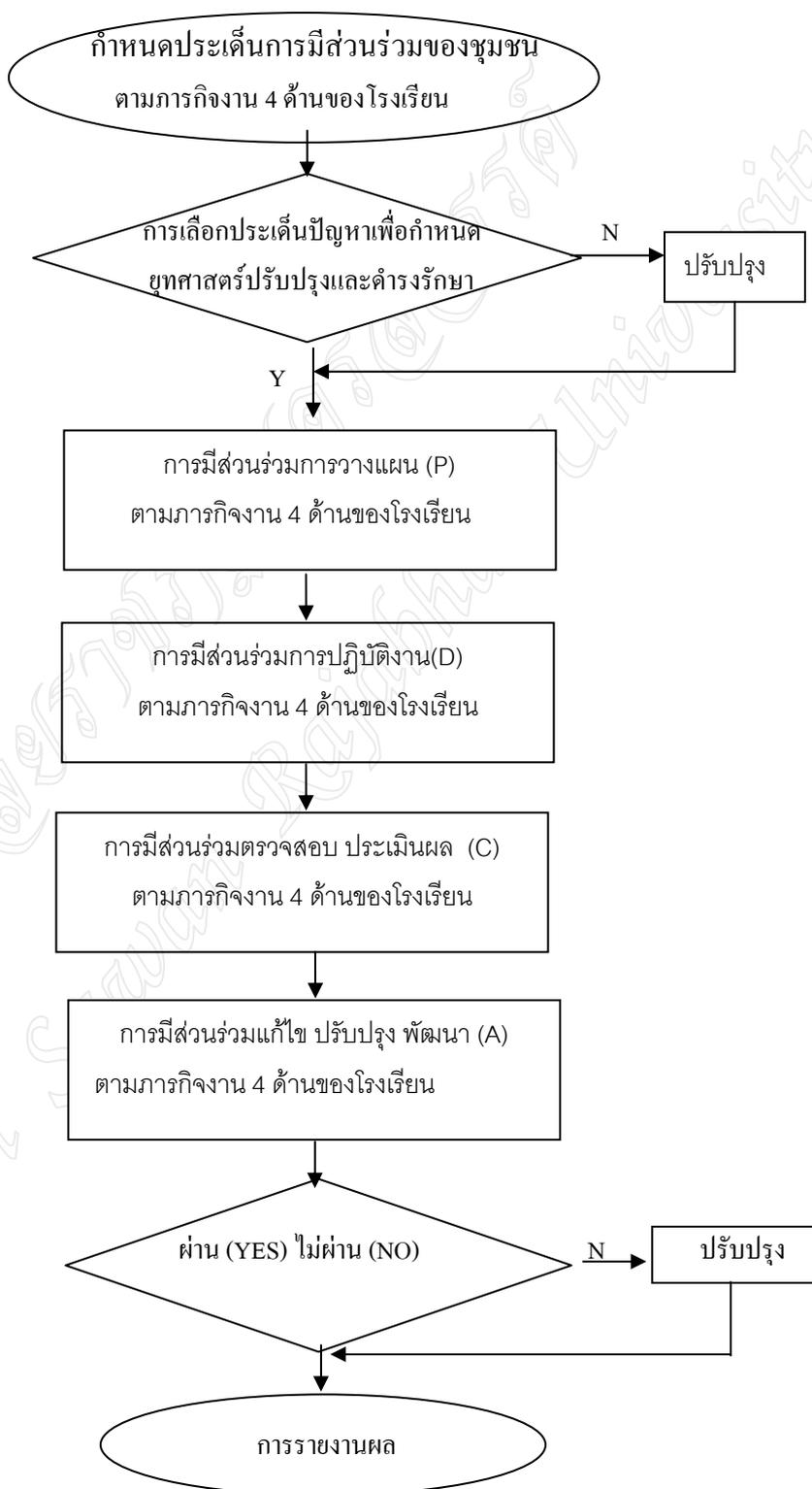
ตารางที่ 4.10(ต่อ)

ประเด็น ระดับปัญหาการเข้ามามีส่วนร่วม ของชุมชน	วิธีการ ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ บริหารโรงเรียน (กระบวนการ PDCA)
ด้านบริหารทั่วไป	<p>3 .การมีส่วนร่วมการตรวจสอบ/ประเมินผล</p> <p>3.1 เชิญชุมชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการตรวจสอบประเมินผลการใช้ประโยชน์อาคารสถานที่</p> <p>3.2 เชิญชุมชนร่วมสำรวจข้อมูลการใช้ประโยชน์อาคารสถานที่ ร่วมตอบแบบสอบถามหรือสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ของอาคารสถานที่</p> <p>3.3ร่วมประเมินผลการใช้อาคารสถานที่</p> <p>4.การมีส่วนร่วมปรับปรุง แก้ไข พัฒนา(A)</p> <p>4.1 เชิญชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมปรับปรุง แก้ไข พัฒนาการใช้ประโยชน์อาคารสถานที่</p> <p>4.2เชิญชุมชนช่วยวางแผนปรับปรุงแก้ไข กรณีพบข้อบกพร่องในการใช้อาคารสถานที่</p> <p>4.3 เชิญชุมชนส่วนร่วมของชุมชนด้านการบริหารทั่วไป</p> <p>4.4 เชิญชุมชนตรวจสอบกิจกรรมของโรงเรียน การมีส่วนร่วมการวางแผน ได้แก่ เข้ามาสำรวจ วิเคราะห์ กำหนดแผนการใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่</p> <p>4.5 การมีส่วนร่วมตรวจสอบ ประเมินผล เป็นคณะกรรมการประเมินผลการใช้ ข้อมูลการใช้ประโยชน์ ให้ข้อมูลในแบบสอบถาม การมีส่วนร่วมปรับปรุงแก้ไข พัฒนา ได้แก่ ร่วมพิจารณาหาข้อบกพร่องการใช้ประโยชน์ ให้ข้อมูลสภาพปัจจุบัน จุดเด่นจุดด้อยที่ต้องพัฒนา เสนอผู้บริหาร โรงเรียน</p>

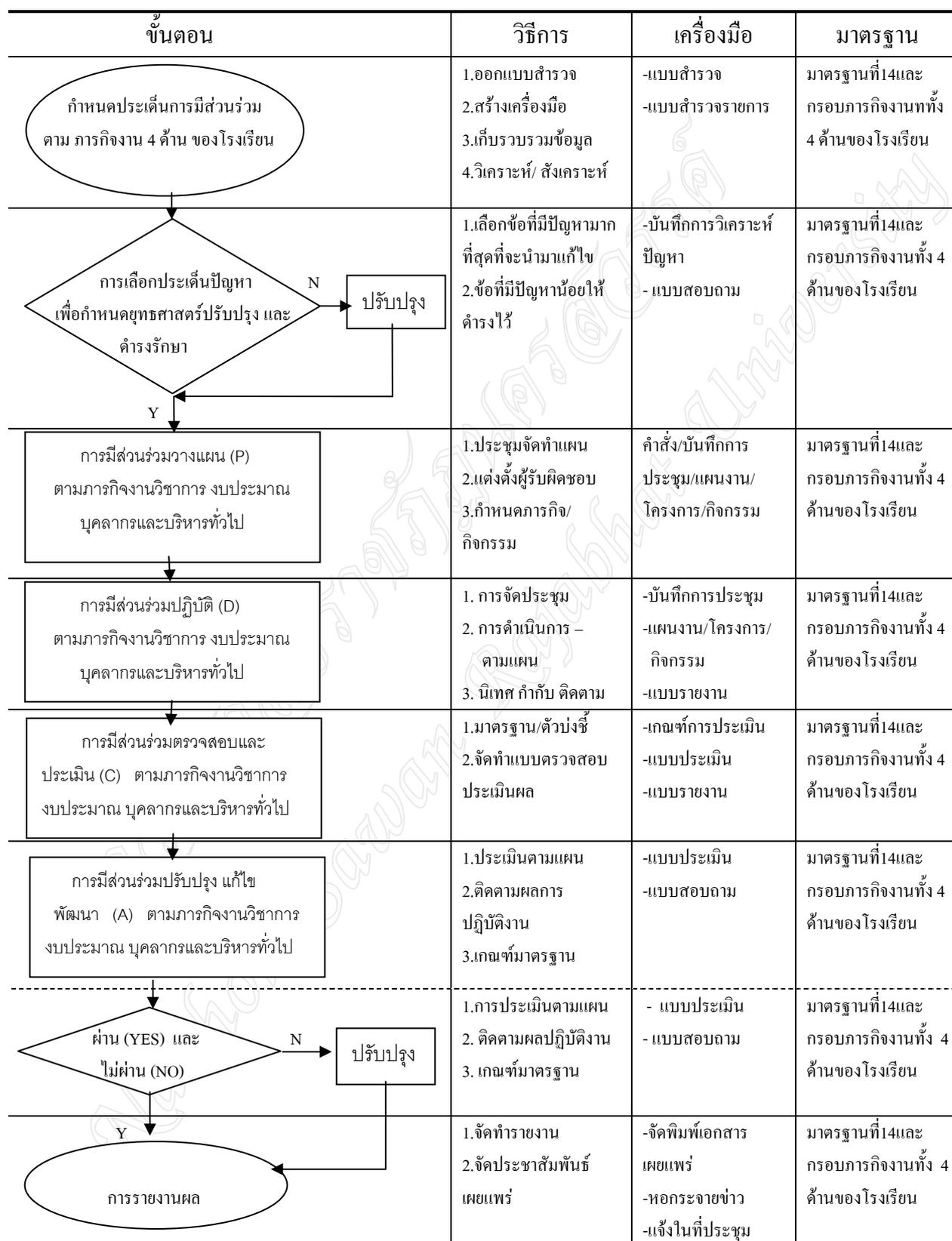
2.2 ผลการสังเคราะห์รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนว
มาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนวัดหนองขอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครสวรรค์
เขต 1 ตามขบวนการวงจรเดมมิ่ง (PDCA) ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญจากการจัดสนทนากลุ่ม
(FGD) ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบแสดงได้เป็นแผนภาพดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Nakhon Sawan Rajabhat University

รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน

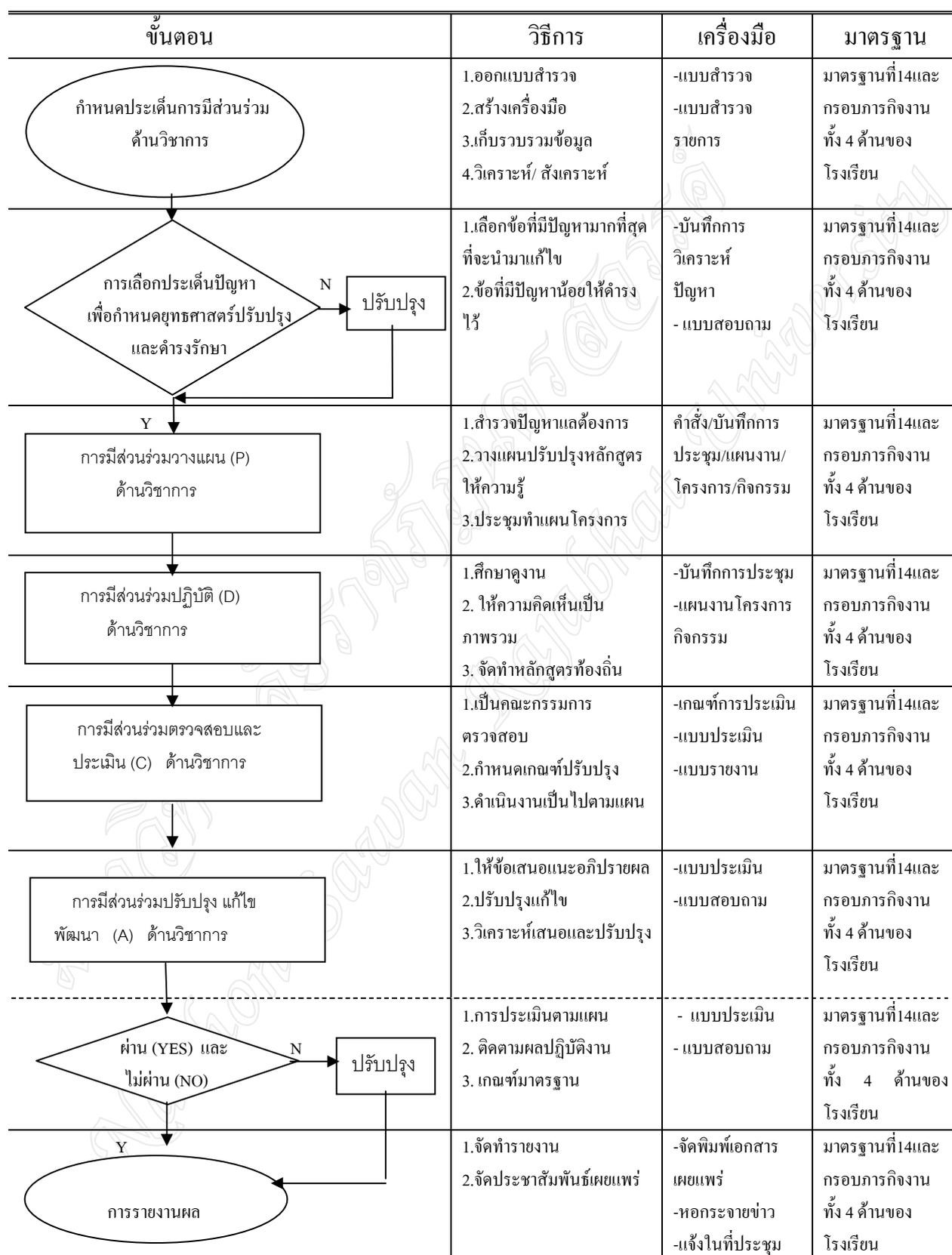
ภาพที่ 4.1 แสดงรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน

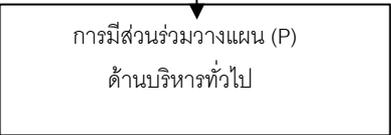
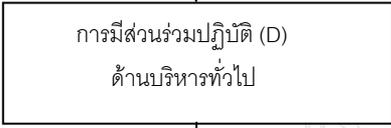
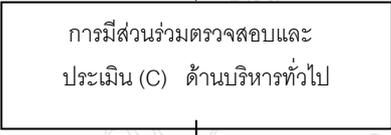
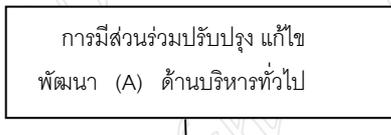
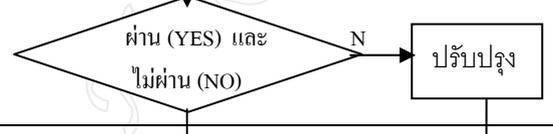
ภาพที่ 4.2 แสดงการวิเคราะห์รูปแบบ การบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน

จากภาพที่ 4.2 การวิเคราะห์การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนวัดหนองขอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวคุณภาพมาตรฐานการศึกษา โรงเรียนวัดหนองขอน มีดังนี้ **ขั้นแรก กำหนดปัญหา**ในการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน โดยออกแบบสำรวจสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูล นำข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยใช้แบบสำรวจเป็นเครื่องมือหาความจำเป็นโดยมีภารกิจงานที่เป็นความรับผิดชอบของคณะทำงานและการประชุมเพื่อกำหนดปัญหาทั้ง 4 ด้านของโรงเรียน โดยมีมาตรฐานที่ 14 เป็นเกณฑ์กำหนดเทียบกับสภาพที่เป็นปัจจุบันของโรงเรียนเพื่อทราบปัญหา **ขั้นการมีส่วนร่วมตัดสินใจ** โดยเลือกแบบสอบถามข้อที่มีปัญหามากที่สุดเพื่อวางแผนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ถ้าแบบสอบถามข้อใดมีปัญหาต้องให้ดำรงรักษา ภารกิจการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ได้แก่การประชุม การวิเคราะห์ปัญหา การระดมความคิด การรับฟังข้อเสนอแนะและการให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามอันจะนำไปสู่การตัดสินใจที่ถูกต้องให้ครอบคลุมภารกิจงานทั้ง 4 ด้านของโรงเรียนและ ตามแนวมาตรฐานที่ 14 ของสำนักประเมินมาตรฐาน **ขั้นวางแผนวิธีการ**เข้ามามีส่วนร่วมโดยจัดประชุมทำแผน แต่งตั้งผู้รับผิดชอบพร้อมทั้งกำหนดภารกิจและกิจกรรมต่างๆให้ชัดเจน โดยมีคำสั่ง บันทึกการประชุม แผนงาน โครงการและ กิจกรรมเป็นเครื่องมือดำเนินการ ให้ครอบคลุมภารกิจหลักของโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน **ขั้นปฏิบัติกิจกรรม** วิธีการในขั้นนี้เป็นการจัดประชุมผู้ปฏิบัติให้ดำเนินการไปตามแผนและมีกรณีศึกษา กำกับ ติดตามระหว่างดำเนินการ เครื่องมือได้แก่ คำสั่ง บันทึกการประชุม แผนงาน โครงการ และแบบรายงานระหว่างดำเนินการ ตามภารกิจงานหลักของโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน โดยมีมาตรฐานที่ 14 เป็นเกณฑ์ปฏิบัติ **ขั้นตรวจสอบ ประเมินผล**มีวิธีการคือจัดทำมาตรฐานประเมินภายใน ตัวบ่งชี้ที่ชัดเจน เข้าใจตรงกัน และสามารถตรวจสอบ มีคณะทำงานจัดทำแบบตรวจสอบและแบบประเมินผล เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ เกณฑ์การประเมิน แบบประเมินและแบบรายงาน ภารกิจตรวจสอบ ประเมินผล คืองานหลักทั้ง 4 ด้านของโรงเรียน เมื่อมีการตรวจสอบประเมินผลแล้วนำข้อมูลดังกล่าวไปประกอบการตัดสินใจอีกครั้ง อันจะนำไปสู่**ขั้นปรับปรุงแก้ไข พัฒนา** ขั้นนี้มีวิธีการประเมินเพื่อปรับปรุงแก้ไขในสิ่งที่ไม่เป็นไปตามความต้องการหรือยังต่ำกว่ามาตรฐานตัวชี้วัด หากภารกิจงานใดเป็นไปตามเกณฑ์หรือสูงกว่าเกณฑ์ให้รักษาไว้ เครื่องมือได้แก่ เกณฑ์ ตัวชี้วัด แบบประเมิน แบบสอบถาม ตามภารกิจหลักตามมาตรฐานที่ 14 **ขั้นสุดท้ายคือการมีส่วนร่วมรายงานผล** มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการ เครื่องมือ ได้แก่ การจัดทำเอกสาร แผ่นพับ สารสัมพันธ์ การประกาศทางหอกระจายข่าวของโรงเรียน และชุมชน เผยแพร่ในที่ประชุม แบบรายงานต้นสังกัด ภารกิจสำคัญในขั้นตอนนี้คือการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ หลายรูปแบบเพื่อให้ทราบโดยทั่วกัน

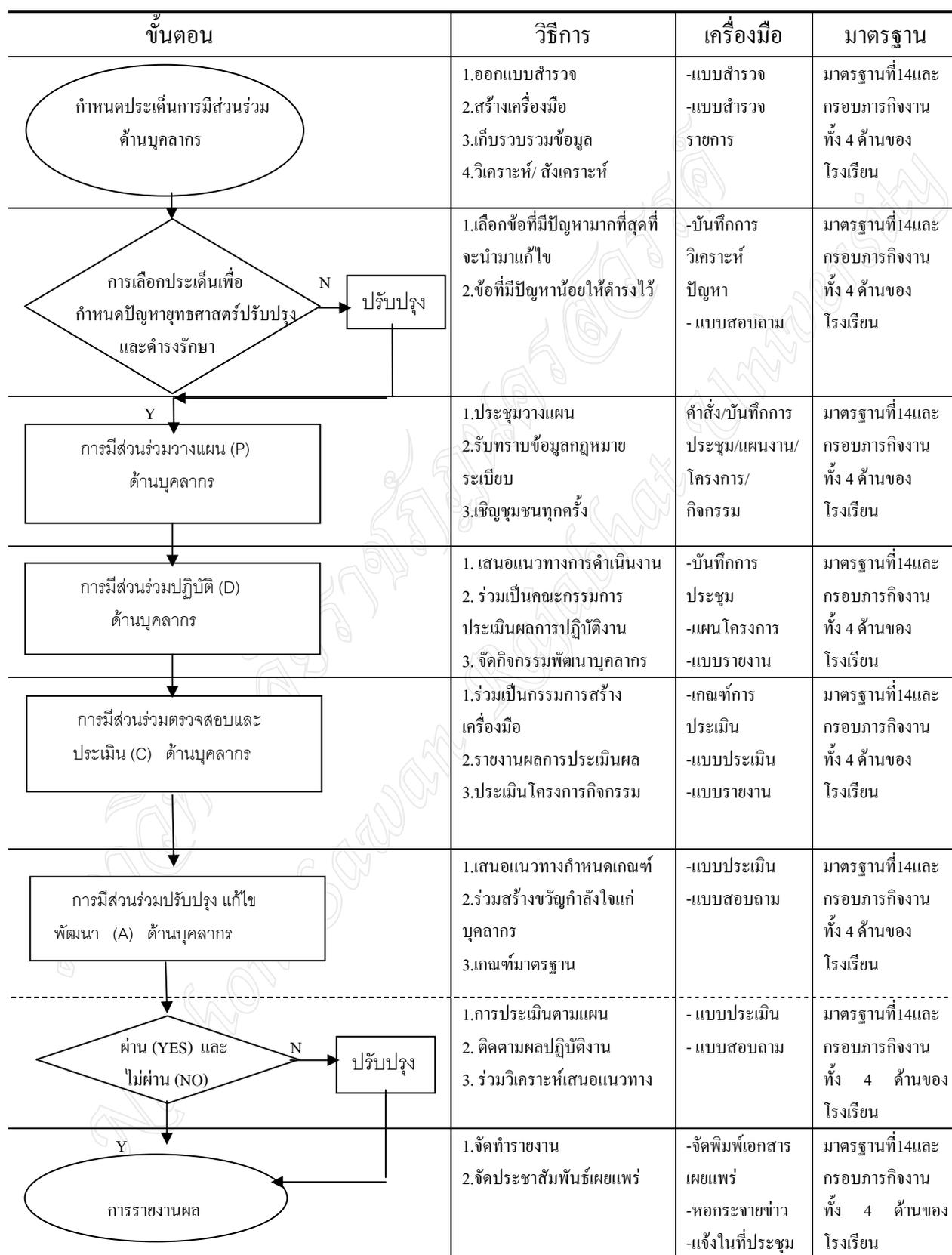
ในทำนองเดียวกับการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมแยกเป็นด้านต่างๆ 4 ด้านก็สามารถแสดงเป็นแผนภาพได้ดังภาพที่ 4.3 ถึง 4.6 ดังต่อไปนี้

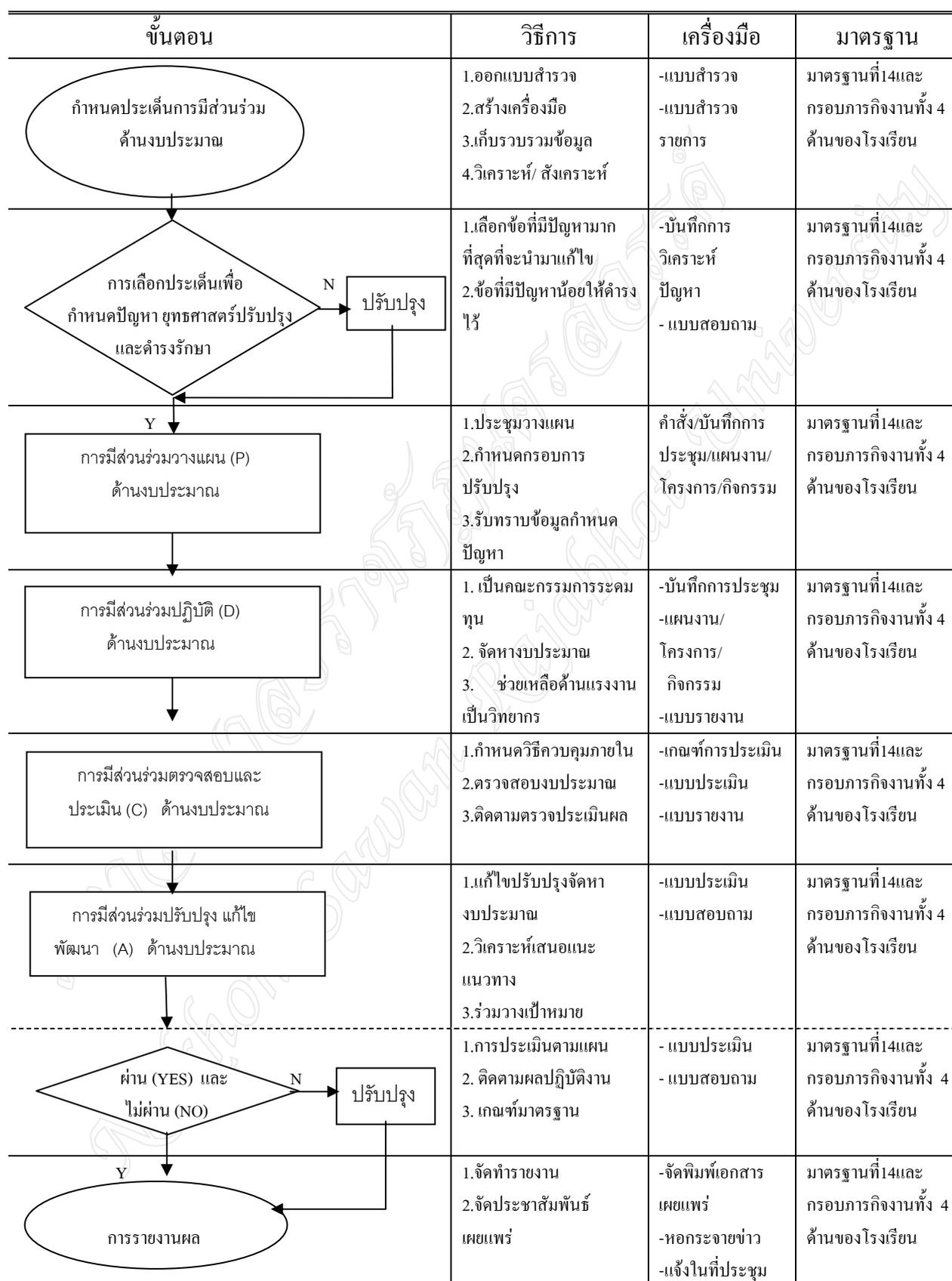
ภาพที่ 4.3 แสดงการวิเคราะห์รูปแบบการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านวิชาการ

ขั้นตอน	วิธีการ	เครื่องมือ	มาตรฐาน
 <p>กำหนดประเด็นการมีส่วนร่วม ด้านบริหารทั่วไป</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ออกแบบสำรวจ 2. สร้างเครื่องมือ 3. เก็บรวบรวมข้อมูล 4. วิเคราะห์/ สังเคราะห์ 	<ul style="list-style-type: none"> -แบบสำรวจ -แบบสำรวจรายการ 	มาตรฐานที่14และ กรอบภารกิจงานทั้ง 4 ด้านของ โรงเรียน
 <p>การเลือกประเด็นปัญหา เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ปรับปรุง และดำรงรักษา</p> <p>N → ปรับปรุง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เลือกข้อที่มีปัญหามากที่สุดที่จะนำมาแก้ไข 2. ข้อที่มีปัญหาน้อยให้ดำรงไว้ 	<ul style="list-style-type: none"> -บันทึกการวิเคราะห์ปัญหา -แบบสอบถาม 	มาตรฐานที่14และ กรอบภารกิจงานทั้ง 4 ด้านของ โรงเรียน
 <p>การมีส่วนร่วมวางแผน (P) ด้านบริหารทั่วไป</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สำรวจข้อมูลอาคารสถานที่ 2. กำหนดแผนการใช้อาคารสถานที่ 	คำสั่ง/บันทึกการประชุม/แผนงาน/ โครงการ/กิจกรรม	มาตรฐานที่14และ กรอบภารกิจงานทั้ง 4 ด้านของ โรงเรียน
 <p>การมีส่วนร่วมปฏิบัติ (D) ด้านบริหารทั่วไป</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ข้อเสนอแนะการจัดสถานที่ 2. พิจารณานุมัติค่าใช้จ่ายประโยชน์ 3. จัดแหล่งเรียนรู้และซ่อมแซม 	<ul style="list-style-type: none"> -บันทึกการประชุม -แผนงานโครงการกิจกรรม -แบบรายงาน 	มาตรฐานที่14และ กรอบภารกิจงานทั้ง 4 ด้านของ โรงเรียน
 <p>การมีส่วนร่วมตรวจสอบและ ประเมิน (C) ด้านบริหารทั่วไป</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบและประเมินผล 2. ตรวจสอบข้อมูลและการใช้ประโยชน์ 3. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะปรับปรุง 	<ul style="list-style-type: none"> -เกณฑ์การประเมิน -แบบประเมิน -แบบรายงาน 	มาตรฐานที่14และ กรอบภารกิจงานทั้ง 4 ด้านของ โรงเรียน
 <p>การมีส่วนร่วมปรับปรุงแก้ไข พัฒนา (A) ด้านบริหารทั่วไป</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีส่วนร่วมปรับปรุงแก้ไขพัฒนา 2. ร่วมวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ 3. จุดเด่นจุดด้อยที่ต้องพัฒนา 	<ul style="list-style-type: none"> -แบบประเมิน -แบบสอบถาม 	มาตรฐานที่14และ กรอบภารกิจงานทั้ง 4 ด้านของ โรงเรียน
 <p>ผ่าน (YES) และ ไม่ผ่าน (NO)</p> <p>N → ปรับปรุง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การประเมินตามแผน 2. ติดตามผลปฏิบัติงาน 3. เกณฑ์มาตรฐาน 	<ul style="list-style-type: none"> -แบบประเมิน -แบบสอบถาม 	มาตรฐานที่14และ กรอบภารกิจงานทั้ง 4 ด้านของ โรงเรียน
 <p>การรายงานผล</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำรายงาน 2. จัดประชาสัมพันธ์เผยแพร่ 	<ul style="list-style-type: none"> -จัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ -หอกระจายข่าว -แจ้งในที่ประชุม 	มาตรฐานที่14และ กรอบภารกิจงานทั้ง 4 ด้านของ โรงเรียน

ภาพที่ 4.4 แสดงการวิเคราะห์รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนด้านบริหารทั่วไป

ภาพที่ 4.5 แสดงการวิเคราะห์รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนด้านบุคลากร

ภาพที่ 4.6 แสดงการวิเคราะห์รูปแบบการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนด้านงบประมาณ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐาน
คุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนวัดหนองขอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์
เขต 1 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อ

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐาน
คุณภาพการศึกษา
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐาน
คุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนวัดหนองขอนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 1

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการที่
ปรึกษา บุคลากรสถานศึกษา สถานักเรียน จำนวน 30 คน ในการรวบรวมข้อมูลได้รับ
แบบสอบถามคืนสมบูรณ์ครบถ้วนทุกฉบับ
2. ผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งออกเป็น 2 ช่วง

ช่วงที่ 1 แบบสอบถามปัญหาการมีส่วนร่วมการบริหาร โรงเรียนของชุมชนตามแนว
คุณภาพการศึกษา โรงเรียนวัดหนองขอนซึ่งประกอบด้วย ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านวิชาการ
จำนวน 10 ข้อ ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ จำนวน 9 ข้อ ปัญหาการมีส่วนร่วมด้าน
บุคลากร จำนวน 10 ข้อ และปัญหาการมีส่วนร่วมด้านบริหารทั่วไป จำนวน 8 ข้อ รวม 37 ข้อ

เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อยและน้อยที่สุด ซึ่งแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น 0.89

ช่วงที่ 2 แบบร่างการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่ผู้วิจัยได้นำปัญหาในช่วงที่ 1 มาร่างเพื่อจัดกลุ่มสนทนา(FGD) ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน วิเคราะห์ให้เห็นในการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน โดยใช้ข้อที่ผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์ตรงกันมาจัดเป็น ระบบ กลไกและกิจกรรมการพัฒนาตามวงจรเดมมิ่ง(PDCA) เพื่อนำไปใช้สังเคราะห์เป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนวัดหนองขอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 1

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประมวลผลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS คำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบราก ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย(μ)และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(σ)

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีข้อค้นพบ แบ่งออกได้เป็น 2 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 ปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนวัดหนองขอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 1

โดยภาพรวมพบว่าการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณมีปัญหามากกว่าข้ออื่นๆเป็นอันดับแรก ด้านบุคลากรมีปัญหาเป็นอันดับสอง ด้านวิชาการมีปัญหาเป็นอันดับที่สาม และด้านงบประมาณมีปัญหาน้อยกว่าทุกปัญหา เมื่อนำมาพิจารณารายด้านปรากฏผลดังนี้

1. ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า การจัดปรับปรุงการใช้จ่ายมีปัญหามากกว่าข้ออื่นๆ
2. ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านบุคลากรภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายละเอียดพบการพัฒนาบุคลากรมีปัญหามากกว่าข้ออื่นๆ
3. ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านวิชาการภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า การวางแผนจัดทำหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่นมีปัญหามากกว่าข้ออื่นๆ
4. ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านบริหารทั่วไป ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า การตรวจสอบการจัดกิจกรรมของโรงเรียนมีปัญหามากกว่าข้ออื่นๆ

ช่วงที่ 2 การสร้างรูปแบบและสังเคราะห์รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาโรงเรียนวัดหนองขอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 1

2.1 สังเคราะห์รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดหนองขอนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 1 ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์จากการจัดสนทนากลุ่ม(FGD) มาสังเคราะห์เป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา โรงเรียนวัดหนองขอนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 1 มี 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดปัญหาในการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน โดยออกแบบสำรวจสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูล นำข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยใช้แบบสำรวจเป็นเครื่องมือหาความจำเป็นโดยมีภารกิจงานที่เป็นความรับผิดชอบของคณะทำงานและการประชุมเพื่อกำหนดปัญหาทั้ง 4 ด้านของโรงเรียน โดยมีมาตรฐานที่ 14 เป็นเกณฑ์กำหนดเทียบกับสภาพที่เป็นปัจจุบันของโรงเรียนเพื่อทราบปัญหา

ขั้นที่ 2 ผลการเลือกประเด็นยุทธศาสตร์ปรับปรุงและดำรงรักษาโดยเลือกแบบสอบถามข้อที่มีปัญหามากที่สุดนำไปสู่กระบวนการปรับปรุงข้อที่มีปัญหาน้อยให้ดำรงรักษาเพื่อวางแผนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ถ้าแบบสอบถามไม่มีปัญหาก็ไม่ต้องเลือก ภารกิจการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ได้แก่การประชุม การวิเคราะห์ปัญหา การระดมความคิด การรับฟังข้อเสนอแนะและการให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามอันจะนำไปสู่การตัดสินใจที่ถูกต้อง ให้ครอบคลุมภารกิจงานทั้ง 4 ด้านของโรงเรียนและ ตามแนวมาตรฐานที่ 14 ของสำนักประเมินมาตรฐาน

ขั้นที่ 3 การวางแผน(P)วิธีการเข้ามามีส่วนร่วมโดยจัดประชุมทำแผน แต่งตั้งผู้รับผิดชอบพร้อมทั้งกำหนดภารกิจและกิจกรรมต่างๆให้ชัดเจน โดยมีคำสั่ง บันทึกการประชุม แผนงาน โครงการและกิจกรรมเป็นเครื่องมือดำเนินการ ให้ครอบคลุมภารกิจหลักของโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน

ขั้นที่ 4 การปฏิบัติกิจกรรม(D) วิธีการในขั้นนี้เป็นการจัดประชุมผู้ปฏิบัติให้ดำเนินการไปตามแผนและมีกรณีศึกษา กำกับ ติดตามระหว่างดำเนินการ เครื่องมือได้แก่ คำสั่ง บันทึกการประชุม แผนงาน โครงการ และแบบรายงานระหว่างดำเนินการ ตามภารกิจงานหลักของโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน โดยมีมาตรฐานที่ 14 เป็นเกณฑ์ปฏิบัติ

ขั้นที่ 5 การตรวจสอบประเมินผล(C)มีวิธีการคือจัดทำมาตรฐานประเมินภายในตัวบ่งชี้ที่ชัดเจน เข้าใจตรงกันและสามารถตรวจสอบ มีคณะทำงานจัดทำแบบตรวจสอบและแบบประเมินผล เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ เกณฑ์การประเมิน แบบประเมินและแบบรายงาน ภารกิจ

ตรวจสอบ ประเมินผล คื่องานหลักทั้ง 4 ด้านของโรงเรียน เมื่อมีการตรวจสอบประเมินผลแล้วนำข้อมูลดังกล่าวไปประกอบการตัดสินใจอีกครั้ง

ขั้นที่ 6 ปรับปรุงแก้ไขพัฒนา(A) ขั้นนี้มีวิธีการประเมินเพื่อปรับปรุงแก้ไขในสิ่งที่ไม่เป็นไปตามความต้องการหรือยังต่ำกว่ามาตรฐานตัวชี้วัด หากภารกิจงานใดเป็นไปตามเกณฑ์หรือสูงกว่าเกณฑ์ให้รักษาไว้ เครื่องมือได้แก่ เกณฑ์ ตัวชี้วัด แบบประเมิน แบบสอบถาม ตามภารกิจหลักตามมาตรฐานที่ 14

ขั้นที่ 7 การมีส่วนร่วมรายงานผล มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการเครื่องมือได้แก่ การจัดทำเอกสาร แผ่นพับ สารสัมพันธ์ การประกาศทางหอกระจายข่าวของโรงเรียนและชุมชน เผยแพร่ในที่ประชุม แบบรายงานต้นสังกัด ภารกิจสำคัญในขั้นตอนนี้คือการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ หลายรูปแบบเพื่อให้ทราบโดยทั่วกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยรูปแบบการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดหนองขอนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 1 มีประเด็นที่ควรอภิปรายโดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ

ช่วงที่ 1 จากการวิเคราะห์แบบสอบถามอภิปรายในแต่ละด้าน ดังนี้

1.ด้านวิชาการจากผลการวิจัยพบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดหนองขอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านวิชาการ เรื่องการวางแผนจัดทำหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่นมีปัญหามากกว่าข้ออื่นๆ ($\mu = 3.50$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกระเปียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2547 ที่ประกาศใช้ได้ไม่นานและมีกำหนดบทบาทใหม่คณะกรรมการอาจจะยังไม่เข้าใจบทบาทใหม่ที่ควรซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ วงษ์ใหญ่ (2540) ที่พบว่าปัญหาผู้นำชุมชนและคณะกรรมการศึกษาคือการไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนและไม่มีความรู้เรื่องปัญหาและนโยบายการศึกษาใหม่ๆและสอดคล้องกับผลการวิจัย สอนง เครือมาก (2549) พบว่าการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ โรงเรียนปฏิบัติได้เพียงบางเรื่องเท่านั้น เพราะเรื่องต่างๆในแต่ละด้านนั้นยังไม่ได้ลงมือปฏิบัติอย่างเต็มที่เพราะโรงเรียนส่วนมากมีการประชุมไม่กี่ครั้ง อีกประการหนึ่งคณะกรรมการอาจมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ ที่จะร่วมพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นหรือติดตามผลการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนของครูหรือร่วมประเมินคุณภาพโรงเรียนซึ่งสอดคล้องกับ (Baccerra.1974) ทำการวิจัยพบว่าการตัดสินใจใดๆที่เกี่ยวกับโรงเรียนผู้บริหาร และตัวแทนชุมชนจะต้องร่วมมือกันทุกฝ่ายจะต้องทำความเข้าใจโครงการทางการศึกษาตามหน้าที่ บทบาทและนโยบายที่

ตกลงกันได้ สอดคล้องกับ ชีรวัดน์ หมูวิเศษ (2538) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการกระจายอำนาจการบริหาร การศึกษา 8 พบว่าปัญหาด้านงานวิชาการมีปัญหาด้านหลักสูตรที่เน้นวิชาการมากเกินไป ไม่สนองความต้องการของท้องถิ่นตามความต้องการตามสภาพชีวิตจริงของคนในสังคม การกำหนดหลักสูตรควรเป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานระดับจังหวัด และให้หน่วยงานในชุมชน สถานประกอบภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ฉัตรนันท์ เพียงกระโทก (2546) ที่พบว่าชุมชนขาดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นปัญหามากที่สุด

วิธีการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการวางแผนการจัดทำหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่นในขั้นการวางแผนได้แก่ การเข้ามาร่วมเป็นคณะกรรมการสำรวจปัญหาและความต้องการ วิเคราะห์ตามสภาพจริงของโรงเรียน แสดงความคิดเห็นกำหนดแนวทางขั้นตอนการทำงานคือร่วมเป็นคณะกรรมการ ขั้นตรวจสอบและติดตามประเมินผล และขั้นปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต้องให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมเสนอแนะ ร่วมประชุมแสดงความคิดเห็น

2.ด้านบริหารทั่วไป จากผลการวิจัยพบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนวัดหนองขอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านบริหารทั่วไป เรื่องการตรวจสอบเรื่องการจัดกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน ($\mu=3.34$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากงานบริหารทั่วไปมีขอบข่ายที่กว้างขวางโดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (2535) โรงเรียนต้องหาแนวร่วมคือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อกำหนดงานบางสิ่งบางอย่างให้เสร็จสิ้นตามระยะเวลาที่กำหนดให้โดยเปิดโอกาสให้คณะกรรมการที่อยู่ในท้องถิ่นนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อการศึกษาของโรงเรียน งานโรงเรียนประถมศึกษาที่ผ่านการรับรองมาตรฐานมีการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนและให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนงานอาคาร สถานที่ บริหารงานโดยมีการวางแผนจัดสร้าง การรื้อถอน การใช้บำรุง รักษา อาคารสถานที่ได้อย่างเหมาะสมเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและชุมชนมีระบบรักษาความปลอดภัย สอดคล้องกับ ทิวา สุริยะ (2540) ที่พบว่ามี การดูแลอาคารสถานที่ และบริเวณโรงเรียนให้สะอาด สวยงาม ปลอดภัยและเป็นระเบียบ มีการกำกับดูแลและมีการควบคุมให้มีการอยู่เวรยามรักษาความปลอดภัย ชุมชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบอาคารสถานที่และการบำรุงรักษา และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Harold.1972) ที่พบว่าความคาดหวังของทางโรงเรียนที่เกี่ยวกับชุมชนมีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนที่จะมีส่วนร่วมกับโรงเรียนแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้มีส่วนร่วม ในการบริหารงานด้านบริหารทั่วไป

วิธีให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมการบริหารงานทั่วไป ได้แก่การเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน การเข้ามาสำรวจ วิเคราะห์สภาพ ปัจจุบันและปัญหาความต้องการกำหนดแผนงาน ร่วมประชุมแสดงความคิดเห็น เสนอแนะการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ได้แก่ร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินการ

คณะทำงานร่วมนิเทศกำกับติดตามการดำเนินงานร่วมประชาสัมพันธ์การมีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบให้ ข้อมูลในแบบสอบถาม การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไขพัฒนา ได้แก่การร่วมเป็นคณะกรรมการ ปรับปรุงแก้ไขพัฒนาร่วมวิเคราะห์ หากจุดเด่นและจุดด้อยเพื่อการพัฒนาปรับปรุงและดำรงรักษา เสนอแนะต่อผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.ด้านบุคลากร ผลการวิจัยพบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนวัดหนองขอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าปัญหาการมี ส่วนร่วมด้านบุคลากรเรื่องการดำเนินการทางวินัยมีปัญหามากกว่าข้ออื่นๆ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ขาดการมีส่วนร่วมของชุมชนไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเข้ามาเป็นคณะกรรมการร่วมในการบริหารงาน บุคลากรของสถานศึกษาการร่วมตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติงาน สอดส่องดูแลพฤติกรรมของ บุคลากรซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยา พิเศษ (2547) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมด้าน พัฒนาบุคลากรของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดเทศบาลจังหวัดชัยนาท พบว่าการมี ส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับน้อย คือ การมีส่วนร่วมในการจัดให้มีการ ประเมินผลและติดตามผลการพัฒนาบุคลากรตามแผนงานที่วางไว้การจัดเกณฑ์หรือมาตรฐานใน การประเมินผลกำหนดผู้รับผิดชอบ ในการประเมินไว้อย่างชัดเจน การติดตามการปฏิบัติงานเป็น การพัฒนาบุคลากร ผลที่ได้ประเมินได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธชัย ชู ชัย (2544) ได้วิจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาใน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ขั้นพื้นฐานใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย พบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อยโดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการวางแผนและการมีส่วนร่วม ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน โครงการและกิจกรรมต่างๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐนันท์ เพียง กระโทก (2546) ที่ค้นพบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร โรงเรียน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานด้าน การบริหารบุคลากร พบว่าชุมชนมีส่วนร่วม ในเรื่องการเตรียมการบริหารบุคลากรการเสริมสร้างวินัย และจรรยาบรรณ การพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาโดยมีลักษณะร่วมคิดและร่วมทำที่เป็นเช่นนี้ เพราะว่าโรงเรียนนาร่องในระดับมัธยมศึกษาจะมีความพร้อมมากกว่าโรงเรียนระดับประถมศึกษา โดยทั่วไปและได้รับการสนับสนุนในทุกๆด้านมากกว่าในฐานะโรงเรียนนาร่อง

วิธีการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการทางวินัยบุคคลและตรวจสอบประเมินผลการ ปฏิบัติงานของบุคลากร ได้แก่ การเข้าร่วมประชุมรับทราบข้อมูลรอบการปฏิบัติงานของบุคลากร กฎระเบียบต่างๆ รวมทั้งจรรยาบรรณในวิชาชีพ ร่วมกำหนดแผน โครงการกิจกรรมการประเมิน การ ควบคุมดูแลการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาการปฏิบัติงานจึงบุคลากรให้ขวัญและกำลังใจ บุคลากรวิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยของการปฏิบัติงานเสนอคณะกรรมการเพื่อปรับปรุงแก้ไข พัฒนาหรือการดำรงรักษาทั่วไป

4. ด้านงบประมาณ ผลการวิจัยพบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนวัดหนองขอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยเมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณเรื่องการปรับปรุงการใช้จ่ายงบประมาณมีปัญหามากกว่าข้ออื่นๆ ($\mu=3.23$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากคณะกรรมการให้ความสนใจการใช้จ่ายเงินในโรงเรียนซึ่งอาจมีส่วนร่วมในการหารายได้มาสนับสนุนการศึกษาในโรงเรียนและจะต้องมีส่วนร่วมรับรู้ในการบริหารงบประมาณในโรงเรียนเป็นการปฏิบัติ ที่สนองต่อระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2547 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมิท (Smith, 1971) ที่พบว่าสมาชิกกรรมการศึกษาจากประชาชนไม่เห็นด้วยกับเรื่องต่างๆที่ทางโรงเรียนดำเนินการเพียงฝ่ายเดียว โดยที่คณะกรรมการไม่ได้มีส่วนร่วมเห็น ฉะนั้นการบริหารงาน ด้านงบประมาณในโรงเรียนจึงต้องปฏิบัติด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ ทุกเมื่อ และเป็นไปตามที่สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541:48) ที่กำหนดหลักการบริหาร ไว้คือ ตรงตามวัตถุประสงค์ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขถูกต้องตรงตามระเบียบและวันเวลาที่กำหนดมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลทุกขั้นตอน สอดคล้องกับงานวิจัยของประสิทธิ์ ศรีจันทร์ (2548:74) ได้ วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอ บรรพตพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 2 ที่พบว่าปัญหาที่พบมากที่สุดคืองบประมาณ ที่ได้รับจัดสรรให้มาดำเนินการไม่เพียงพอและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สอนง เกรือมาก (2540) พบว่าเรื่องต่างๆในแต่ละด้านคณะกรรมการโรงเรียนยังไม่ได้ลงมือปฏิบัติอย่างเต็มที่ เพราะโรงเรียน ส่วนมากมีการประชุมคณะกรรมการโรงเรียนเพียงไม่กี่ครั้ง ส่งผลให้การบริหารด้านงบประมาณใน โรงเรียนบางรายการจึงมีปัญหาอยู่ในระดับมาก

วิธีการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมด้านการจัดหางบประมาณด้านการปรับปรุงการใช้จ่ายสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ การเข้ามาร่วมประชุมแสดงความคิดเห็นกำหนดทิศทาง ร่วมวางแผน กำหนดกิจกรรม การจัดหางบประมาณการเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมได้แก่การแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการ ระดมทุนจัดหางบประมาณเพื่อพัฒนาการศึกษาของ โรงเรียนในหลายรูปแบบ ควบคุมนิเทศ กำกับติดตาม กำกับการใช้จ่ายงบประมาณ สนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดการศึกษา การ เข้ามาเป็นวิทยากรการเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบประเมินผลได้แก่ กำหนดมาตรฐานในการ ควบคุมตรวจสอบตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ ตรวจสอบผลผลิตโครงการ ช่วยประชาสัมพันธ์การ จัดหางบประมาณ ให้ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น วางเป้าหมายการดำเนินงานในครั้งต่อไป

ช่วงที่ 2 จากการค้นพบการมีส่วนร่วมของชุมชนในภารกิจงาน 4 ด้านของโรงเรียนตลอดจนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คนนำมาประมวลผลสังเคราะห์เป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมี ส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดหนองขอน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครสวรรค์เขต 1 มีข้อสรุปดังนี้

การมีส่วนร่วมของโรงเรียนมีกระบวนการ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดประเด็นการมีส่วนร่วมของชุมชน ในภารกิจงาน 4 ด้านของโรงเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดจากขอบข่ายและภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งได้กล่าวไว้ดังนี้

การปฏิรูปการศึกษามีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดี มีความสามารถและความสุข การดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายจะต้องมีอำนาจให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และเป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 ซึ่งให้มีการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยให้มีเอกภาพเชิงนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา การกระจายอำนาจดังกล่าว ทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัวในการในการบริหารจัดการ โดยใช้หลักโรงเรียนเป็นฐาน(SBM) ขอบข่ายงานบริหารที่เป็นนิติบุคคลประกอบด้วยงานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคลากรและงานบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ.2546:6-9) ตั้งเเค่ระห้ปัญหา ตามภารกิจงาน 4 ด้าน โดยมีแนวมาตรฐานที่ 14 ของสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) เป็นเกณฑ์เทียบ

2. ผลการเลือกประเด็น ยุทธศาสตร์ปรับปรุงและดำรงรักษา ในขั้นตอนนี้ เมื่อได้รับข้อมูลปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนกลับคืนมา ตามประเด็นภารกิจงาน 4 ด้านของโรงเรียนแล้ว จึงนำเข้าสู่กระบวนการตัดสินใจเลือกประเด็นที่มีปัญหาเพื่อนำไปสู่กระบวนการปรับปรุงและระเด็นที่ปัญหาน้อย เพื่อนำไปสู่การดำรงรักษา การดำเนินการในขั้นตอนนี้การแต่งตั้งคณะกรรมการจากทุกฝ่ายร่วมประชุม อภิปรายวิเคราะห์ปัญหา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลจากการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา โรงเรียนวัดหนองขอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1.1 การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านวิชาการควรจัดให้มีการเผยแพร่ความรู้ด้านหลักสูตรทั้ง 8 สาระให้ชุมชนได้ทราบ การจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยใช้สื่อ IT การสืบค้นทาง Internet การจัดการเรียนรู้โดยผู้ปกครอง การใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

1.2 การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านงบประมาณ ควรจัดตั้งกองทุนประจำโรงเรียนเพื่อนำดอกผลมาพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน มีการระดมทรัพยากรภายนอกมาใช้ในโรงเรียน เผยแพร่ความรู้ระเบียบการเงินพัสดุและการควบคุมภายในให้ชุมชนได้รับทราบ

1.3 การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านบุคลากรเผยแพร่เอกสารเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่

ให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ โดยเฉพาะบทบาท อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรในสถานศึกษาฯ ยังไม่มีระเบียบที่ชัดเจนออกมา และเป็นเรื่องละเอียดอ่อนที่อาจกระทบต่อขวัญ กำลังใจของบุคลากรในสถานศึกษาได้

1.4 การมีส่วนร่วมด้านบริหารทั่วไป ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ ให้เกิดความตระหนักเรื่องความรักและความผูกพันของโรงเรียนกับชุมชนอันเป็นสถาบันหนึ่งที่ต้องช่วยกันพัฒนา และดูแลรักษา ระดมทรัพยากรจากภายนอกมาซ่อมแซมหรือก่อสร้างเพิ่มเติม ไม่รอแต่งบประมาณจากรัฐอย่างเดียว

2 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน

2.2 ควรวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหาร โรงเรียนเพื่อให้เกิดรูปแบบที่หลากหลายอันจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของชาติสืบไป

รายการอ้างอิง

กลุ่มบริหารงานบุคคลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 คู่มือการปฏิบัติงาน

ด้านนิติการของโรงเรียนนิติบุคคล . เอกสารลำดับที่ 140/2546. 7 พฤศจิกายน 2546

กัลยา พินเศษ “รูปแบบการมีส่วนร่วมด้านพัฒนาบุคลากรของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาในสังกัดเทศบาล จังหวัดชัยนาท” วิทยานิพนธ์ ค.ม.

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2547

กนกวรรณ รุกขชาติ.แนวโน้มการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นการศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพจากภูมิ
ปัญญาชาวบ้านในศตวรรษที่ 21.วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต.กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย,2541

กมล กำลังหาญ.ปัญหาและความต้องการในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน:

คณิงนิจ ศรีบัวเอี่ยม และคณะ ตัวอย่างเทคนิคการมีส่วนร่วมของประชาชนและกฎหมาย

ที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า, 2544

- เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. การระดมประชาชนเพื่อการพัฒนาชุมชน, การบริหารงานพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร : โอเลี่ยนสโตร์, 2527.
- จารุพงศ์ พลเดช. การบริหารแบบมีส่วนร่วม. <http://www.cdd.moi.go.th/jarupong/j460501.doc>
- เฉลิม เกิดโมลี. “แนวทางการมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบาย” เอกสารประกอบการเสวนา
วิพากษ์ตัวแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน. กันยายน 2543.
- เชษฐา ชนะบุญ การศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ตามทรรศนะ
ของผู้บริหารโรงเรียนครูสายผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษา
วิทยานิพนธ์ปรัชญามหาบัณฑิตกำแพงเพชร:สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร ,2543.
- ดิณ ปรัชญพฤกษ์. การบริหารการพัฒนา : ความหมาย เนื้อหา แนวทางและปัญหา. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- ถวิล มาตรฐาน. การปฏิรูปการศึกษา : โรงเรียนเป็นฐานการบริหารจัดการ. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์เสมาธรรม, 2545.
- ณนพพล เสนาคนตรี. การพัฒนาบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงาน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2541
- เทียมจันทร์ พาณิชผลินไชย. ระเบียบวิธีวิจัย. ภาควิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
มปป.
- ทองคูณ หงส์พันธุ์. ครู : บทบาทพฤติกรรมและคุณธรรม. บุรีรัมย์. โรงพิมพ์สวัสดิการพิมพ์, 2528.
ธงชัย สันติวงษ์. หลักการจัดการ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2543.
- นเรศ สงเคราะห์สุข. แนวความคิดสู่การปฏิบัติ. สำนักโครงการพัฒนาที่สูง ไทยเยอรมัน :
เชียงใหม่, 2541.
- นิมิต มั่งมีทรัพย์. การมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในกระบวนการจัดการและ
พัฒนาการศึกษาในเขตการศึกษา 1. สำนักพัฒนาการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม
เขตการศึกษา 1, 2540.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. แนววิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนาชุมชนในการมี
ส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : ศักดิ์โสภณาการพิมพ์, 2527.
- ปรัชญา เวสารัชช. เปิดตัวโครงการผู้บริหารต้นแบบ. วารสารปฏิรูป, ปีที่ 4 ฉบับที่ 42, 2544.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ. กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา. กรุงเทพฯ :
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2543.
- ปกรณ ก้นอุปัทว “การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วม

- ของ ชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดถนน อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง” วิทยานิพนธ์ ค.ม. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2548.
- พัฒน์ บุญยรัตนพันธ์. การสร้างชุมชนโดยการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร:ไทยวัฒนาพานิช, 2517
- พิพัฒน์ ศรีสุขพัฒน์. “การศึกษาพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น” วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2541.
- พิสันต์ หิรัญวงษ์. “การศึกษาการบริหารโดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี”. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2541.
- พิมล มัชฌมบุรุษ . การวิเคราะห์หลักสูตรท้องถิ่นระดับประถมศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน : ความสอดคล้องกับสถานที่และความต้องการของท้องถิ่น . วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต . เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ , 2531 .
- พรทิพา จุลสุคนธ์. “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชุมชนวัดคีรีนาครัตนา” . วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2542
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช “โรงเรียนกับชุมชน” เอกสารการสอนชุดวิชา 23304 กรุงเทพฯ พิมพ์ครั้งที่ 13 ,2539
- โยธิน แสงวดี. การสนทนากลุ่ม ปฏิบัติการเหนือตารา การวิจัยทางสังคม. กรุงเทพฯ : สักพิมพ์เสมอธรรม, 2540.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. “การพัฒนาชุมชน” ในขมรมนักพัฒนาสังคมแห่งชาติแห่งประเทศไทยและศูนย์ประสานการพัฒนาสังคม(ศพส) พัฒนาสังคม 32 กรุงเทพมหานคร: เนติกุลการพิมพ์,2532.
- วราภรณ์ วงศ์ใหญ่. “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก”. วิทยานิพนธ์ คศ.ม.บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร,2540
- วราภรณ์ บางเลี้ยง. สภาพและปัญหาการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ . วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต . กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534 .
- วารี เกิดคำ. เครื่องมือและวิธีการรวบรวมข้อมูล. คณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา. ศูนย์ การพิมพ์สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา. กรุงเทพฯ, 2542.
- วิไลรัตน์ ชันธุ์เจริญ. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน

วิเคราะห์ในกรณี : โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2539.

สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), สำนักงาน. มาตรฐาน
การศึกษาและตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก : ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ฉบับปรับปรุง . พ.ศ. 2527. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ, 2547.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน). รายงานการประเมิน
คุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดหนองขอน.
2547.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการปฏิบัติงาน
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร; พิมพ์ที่ โรงพิมพ์
การศาสนา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2547.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ
เอกสารสาระการเรียนรู้ ประกอบชุดวิชา การพัฒนาการบริหารสถาบันการศึกษา.
2546

สมยศ นาวิการ. ทฤษฎีองค์การ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, 2540.

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. รูปแบบการมีส่วนร่วมในสถานศึกษา. วารสารวิชาการ, 5(4) : 9-11, 2545.

สัมพันธ์ อุปลา. “การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี” วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
บัณฑิต วิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2542.

สมพงษ์ พลสุรณี. “การศึกษาการวางแผนปฏิบัติการประจำปีในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี” วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2541.

สุนันทา เลานันท์. การพัฒนาองค์การ. กรุงเทพฯ : ดี.ดี. บู้คสโตร์ , 2541.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2542.

ศึกษาธิการ กระทรวง. คำชี้แจงประกอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา. 2542.

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. “การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน”
ปริญญาโท กศ.ด. (สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540.

อคิน รพีพัฒน์. “มนุษย์วิทยาสังคมกับการพัฒนาชนบท,” วารสารสังคมศาสตร์. 19 (มีนาคม 2525)

อภิญา เวชชัย. รายงานเรื่องการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษา

- กรุงเทพมหานคร. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544
- อาภรณ์พันธ์ จันทรสว่าง. การพัฒนาบุคคลกลุ่มและชุมชน. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ : กรุงเทพมหานคร, 2524.
- อำนาจ สิทธิแสง. สภาพการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาและคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม มหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2544.
- อิทธิพล ศรีเสาวลักษณ์ และคณะ. การมีส่วนร่วม. http://www.nesdb.go.th/data_index/resource/05_1.doc
- อุทัย บุญประเสริฐ. ปฏิรูปการศึกษา : แนวความคิดและหลักการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2542.
- อุทัย บุญประเสริฐ. การศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการการศึกษาของสถานศึกษา ในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2543.
- อุตสาห์ พาสกุล. การมีส่วนร่วมของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2531.
- Akhter, Ali. "Integrated Rural Development," *Philippine Journal of Public Administration*. 21 (January 1977) : 26 – 27.
- Amenu – tecaa, Christian E. "Perceptions of Community participation in Education on Canadian Reserves : A North – Central Alberta Case Study (Native American)," *Dissertation Abstracts International*. 49(7) : 1626 – A; January, 1988.
- Hay, C.C. *Social Participation of Individuals in Four Rurals*. 5 th.ed. Tokyo : Mc Graw – Hill, 1981.
- Kaufman, Harold F. "Participation Organized Activities in Selected Kentucky Localities," *Agricultural Experiment Station Bulletins*, 10 (January 1949) : 301
- Marcoline. Joseph F. "A Survey of Shared Decision – Making in Pennsylvania : Comparing Teacher." *"Dissertating Abstracts International"* 51(3) : 701 – A: September, 1990.
- Sehuler. Borbara L. "Citizen Participation in Educational zdecision – making" *"Dissertation Abstracts International"* 51(8) : 2595 – A February. 1990.
- Smith, Jane Elizabeth. "The Role of Citizens Committees in the Planning and Development of the

Gentienal Education Park in Plymouth, Michigan. Dissertation Abstracts
International. 32(3)(November 1971): 2377-A

Tseng, Kuo – Hung. “The Relationship of Teacher Participation Decision – making
and Job Satisfaction in Vocational – Industrial Senior High Schools in the Six
Most Southern

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
Rajabhat University